

Innovatie vanuit Food Valley

Bruggen *met scholen*

Food Valley NL wil bij voedingsbedrijven innovatie stimuleren. Met onderwijsinstellingen in de Gelderse regio en daarbuiten. Projectmanager Guido Matthée denkt dat leerlingen en studenten op een onbevangen manier naar bedrijfsproblematiek kijken en oplossingen bedenken.

De Food Valley moet het Silicon Valley voor voeding worden. Lokale overheid en partners van onderwijs en bedrijfsleven hopen in de regio rondom Ede en Wageningen voedingsbedrijven verder te helpen. Want, zo stellen ze, hier zit kennis, hier wordt toekomstig personeel geschoold

en hier krijgt innovatie een stimulans.

“Bij ons gaat het niet alleen om de regio”, zegt Guido Matthée van Food Valley NL, een organisatie waarvoor die stimulans hoofdtaak is. “We sturen op innovatieve ontwikkeling in heel Nederland en ook buiten de grenzen. We willen

Als foodbedrijven vragen hebben over financiering, verpakking, technologie of marketing, kunnen ze ook aan het onderwijs denken

zoals dat in Silicon Valley gebeurt, kenniswerkers inspireren.”

Food Valley NL bestaat dit jaar tien jaar. In 2004 begon de organisatie met verbindingen leggen tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. De werkzaamheden van Food Valley NL, achttien medewerkers en gevestigd in Wageningen, staan los van de regio Food Valley, benadrukt de organisatie. Een onderdeel van de organisatie, Food Valley Direct, zoekt onderwijspartners voor vragen van voedingsbedrijven en dat kan net zo goed HAS Hogeschool zijn.

Vraagarticulatie

Matthée, die 25 jaar onderwijservaring heeft op de laboratoriumopleiding van Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN), legt uit dat dan vooral vraagarticulatie (vertaling van de vraag naar een opdracht waar onderwijs iets mee kan) nodig is. Hij vertelt waarom dit Food Valley Direct vier jaar geleden is opgezet. “Als foodbedrijven vragen hebben over financiering, verpakking, technologie of marketing, kunnen ze een commerciële dienstverlener zoeken, maar ze kunnen ook aan het onderwijs denken.” Scholen kunnen echter niet altijd direct uit de voeten met de vragen van het bedrijfsleven.

“Ik heb gezien wat het voor effect heeft op studenten als ze echt verantwoordelijkheid kunnen dragen. Als ze voor zichzelf een toets doen, gaan ze feestvieren als ze een 5,5 scoren. Dat is voldoende. Maar bij een opdracht voor het bedrijfsleven moet het allemaal perfect zijn. Dan zie je ze veranderen. Een win-winsituatie want je kunt een deel van het onderzoek vrij goedkoop laten uitvoeren. Studenten kunnen onbevangen naar problemen kijken. En ik heb bedrijven gezien die na onderzoek van studenten flinke subsidies hebben gekregen.”

“Opdrachten over food design heb ik bijvoorbeeld neergelegd bij Van Hall Larenstein en HAS Hogeschool. Een opdracht vanuit Kazachstan over een geitenfokkerij kwam bij CAH Vilentum.

Guido Matthée: “Ik waarschuw het bedrijfsleven wel dat de dynamiek in het onderwijs anders is”

Meer praktische vragen kun je bij Groenhorst kwijt. En voor Wageningen University moeten vragen een wetenschappelijke component hebben.” Opdrachten kunnen gaan over een betere logistiek, productinnovatie, haalbaarheidsonderzoeken of design.

“Vraagarticulatie is voor ons als Food Valley Direct de belangrijkste uitdaging. Ik waarschuw het bedrijfsleven wel dat de dynamiek in het onderwijs anders is. Als studenten twee maanden een onderzoek doen, zijn, zijn ze de eerste maand nog aan het verkennen. En ik zie ook wel andere belemmeringen voor het onderwijs om aan dergelijke opdrachten te werken. Ze hebben hun onderwijsprogramma, en blokken. Misschien dat de Centers of Expertise (waar onderwijs, bedrijfsleven en onderzoek elkaar ontmoeten) verandering kunnen brengen.”

Zestig aanvragen

Een lastig punt is soms de continuïteit. Na twee maanden zijn de studenten weg en komt er een

‘Ik heb gezien wat het voor effect heeft op studenten als ze echt verantwoordelijkheid kunnen dragen’

FOOD VALLEY

De Food Valley regio is een samenwerking van acht gemeenten, onder meer Barneveld, Ede en Wageningen. De regio wil zich ontwikkelen tot een internationaal agrofoodcentrum, een centrum voor kennis en innovaties op gebied van gezonde en duurzame voeding. De gemeenten die zich zo gezamenlijk presenteren, hopen ook activiteit en bedrijvigheid te trekken.

Opdrachten van voedingsbedrijven komen in de Christelijke Hogeschool Ede vooral bij Bedrijfskunde of C vakblad communicatie

nieuwe groep. “Het is gemakkelijker om bijvoorbeeld via HAS Kennistransfer iets weg te zetten.” “Hier in de provincie heb je een programma Gelderland valoriseert. De provincie ziet dat hogescholen kennis kunnen valoriseren (dat wil zeggen: kennis omzetten naar nieuwe producten en processen). Ze geven subsidie aan agrofoodbedrijven die vragen hebben. En wij kunnen vervolgens zo’n vraag, met een geldpotje, makkelijker verbinden met een lectoraat. Er kunnen dan ook onderwijzers ingezet worden.”

Op dit moment zijn er volgens zijn schatting zestig aanvragen per jaar. “Niet overweldigend, maar misschien heeft dat met de crisis te maken. Ik heb wel uitgesproken dat ik honderd een mooi streven

Kijk voor links
bij dit artikel op
www.groenonderwijs.nl >
vakblad editie 2

vind. Maar we moeten ook wel eens nee verkopen, want je kunt niet alles bij scholen neerzetten.”

“We hebben nu een spannende opdracht waar alumni van de Artez Hogeschool aan werken. Hoe kun je creatief naar bepaalde bedrijfsproblematiek kijken? Naar vormgeving, communicatie, uitstraling.”

Inzet

“Op het eind vraag ik bedrijf en onderwijsinstelling wat ze eraan gehad hebben. Maar succes van een opdracht vraagt van beide wel iets. Van een bedrijf vraagt het een serieuze begeleiding. Vooral de eerste vier weken zijn cruciaal. Als je dan niet helder krijgt wat er gedaan moet worden, wordt het lastig. Sommige bedrijven realiseren zich dat onvoldoende.”

“En ook van scholen vraagt het inzet. Onderwijs heeft er relatief weinig tijd voor en je vraagt je weleens af: kun je dat niet beter organiseren?”

De HAN werkt met zogenaamde innovatiehubs, legt Matthée uit. In zo’n innovatiecentrum, bijvoorbeeld gevestigd bij Eijkelkamp Agri-search en Equipment in Giesbeek, krijgen studenten de ruimte om creatieve en innovatieve oplossingen te komen.

“Een oplossing is ook de inzet van een oud-student in een bedrijf of een conglomeraat van bedrijven. Die gaat langs bij afdelingsleiders en vraagt naar behoefte aan stagiaires. Hij regelt dat vervolgens. Daarmee kun je beter continuïteit garanderen en je ontzorgt zowel bedrijf als school.” ■

GROENHORST EN HOGESCHOOL EDE: ‘NIET TE SIMULEREN’

“De bedrijven waarmee we samenwerken zijn voor ons van groot belang,” reageert Mark Dees van Groenhorst College in Ede. “Veel lessen worden in bedrijven gegeven.” Behalve Groenhorst, Van Hall Larenstein of Wageningen UR werkt buiten groen onderwijs ook de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) soms met opdrachten via Food Valley NL. De school (ruim 4.200 studenten in opleidingen zoals Communicatie, Bedrijfskunde en Verpleegkunde) ligt midden in de Food Valley. “Wat er ook uit komt, we kunnen een situatie waarin een student in nette kleren naar een opdrachtgever stapt, nooit simuleren”, zegt Elise Veenhuis, projectcoördinator. “Dat is al een leereffect.” En dat leereffect is een reden waarom de CHE graag met externe opdrachtgevers werkt. Er is een ‘natuurlijk aanbod’ van opdrachtgevers vanwege de gedeelde achtergrond, bijvoorbeeld de EO, maar de hogeschool kijkt ook daarbuiten. Dat vraagt acquisitie en relatiebeheer. De CHE waardeert het zeer als Food Valley NL hier een rol in speelt, maar vragen vanuit het werkveld passen niet altijd goed in het programma. “Bij sommige vragen moet ik zeggen: wacht maar tot november, want de studenten zijn er nog niet aan toe of we zetten ze weg bij oud-studenten.” Opdrachten via Food Valley NL komen er meestal terecht bij Bedrijfskunde of Communicatie.